

Vergaderjaar 2022–2023

32 637

Bedrijfslevenbeleid

36 045

Situatie in de Oekraïne

Nr. 529

**BRIEF VAN DE MINISTERS VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKWALITEIT EN VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN
KLIMAAT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 december 2022

Met deze brief stuur ik u het Toetsingskader risicoregelingen voor de Borgstelling MKB-landbouwkredieten (BL), onderdeel tijdelijke kredietfaciliteit ten behoeve van glastuinbouw in verband met de gascrisis door Russische oorlog tegen Oekraïne (BL-G), zoals vastgesteld door de ministerraad. Tevens informeer ik u, mede namens de Minister van EZK, dat met deze BL-G en de Borgstelling MKB-kredieten Groen het kabinet uitwerking heeft gegeven aan de motie van het lid Amhaouch c.s. (Kamerstuk 36 045, nr. 82).

BL-G voor de glastuinbouw

Binnen de BL is het, anders dan binnen de Borgstelling MKB-kredieten (BMKB) en Garantie Ondernemersfinanciering (GO) in principe niet toegestaan om voor de land- en tuinbouwsector werkkapitaalleningen, die geen betrekking hebben op een nieuwe investering in het bedrijf, onder een borgstelling door de rijksoverheid te brengen. Dit heeft een staatssteuntechnische achtergrond. Er is momenteel echter wel een mogelijkheid op grond van het «Tijdelijk crisiskader voor staatssteunmaatregelen ter ondersteuning van de economie na de Russische agressie tegen Oekraïne». Het kabinet heeft vanwege het energie-intensieve karakter van de glastuinbouw daarom besloten de BL voor deze sector tijdelijk te verruimen met de mogelijkheid voor een borgstellingskrediet voor werkkapitaal. Voor een categorie glastuinbouwbedrijven, met name die met een meerjarig gewas dat erg beperkt is in de mogelijkheden om op korte termijn de energiekosten sterk terug te brengen, maar met een goed perspectief op langere termijn ook ten aanzien van z'n mogelijkheden in het licht van de energietransitie, kan deze regeling het verschil maken tussen noodgedwongen op korte termijn moeten stoppen of blijvend perspectief. Het «Toetsingskader risicoregelingen» dat is opgesteld voor deze tijdelijke verruiming van de BL is als bijlage bij deze brief gevoegd. Naar verwachting zal het loket van deze verruiming in

januari 2023 open gaan. Dit vanwege het feit dat de Europese Commissie eerst nog goedkeuring aan deze tijdelijke verruiming moet verlenen.

Verruiming BMKB en GO

Naast een verruiming van de BL heeft de Minister van EZK ook onderzocht of een verruiming van de BMKB of de GO van meerwaarde zou kunnen zijn voor bedrijven die getroffen zijn door de gevolgen van de Russische oorlog tegen Oekraïne. Er is sinds juni van dit jaar een aantal sessies geweest met betrokkenen vanuit financiers, werkgeversorganisaties, EZK en LNV om de noodzaak van verruiming van het bestaande financieringsinstrumentarium goed in beeld te krijgen. Hieruit is naar voren gekomen dat een verruiming van de BMKB en GO naar analogie van de coronamodules geen meerwaarde heeft. Financiers hebben benadrukt dat op dit moment zo'n verruiming van het instrumentarium niet zal leiden tot een toename van kredietverlening voor bedrijven die direct getroffen zijn door de Russische oorlog tegen Oekraïne. Dat betekent dat een dergelijke verruiming niet doelmatig of doeltreffend zou zijn.

Daarentegen is gebleken dat een borgstellingsinstrument dat toeziet op een duurzame oplossing voor de huidige problematiek en zich richt op in de kern gezonde bedrijven met voldoende toekomstperspectief wel van meerwaarde kan zijn. Daarom is besloten om de BMKB te verruimen met een groen luik, de BMKB-Groen. Hierover heeft de Minister van EZK uw Kamer op 4 november (Kamerstukken 32 637 en 32 813, nr. 511) geïnformeerd. Deze verruiming kent onder andere een hoger garantiepercentage en een verlaagde standaardpremie (provisie). Daarnaast komt er met de aankondiging van de Tegemoetkoming Energiekosten energie-intensief mkb (TEK) een instrument dat bedrijven die geraakt zijn door hoge energiekosten zal ondersteunen met een subsidie, en maakt daarmee een lening onder een garantie-faciliteit minder aantrekkelijk.

Met de genoemde verruiming van de BL en uitbreiding van de BMKB met een groen luik geeft het kabinet invulling aan de motie van het lid Amhaouch c.s., met het verzoek met urgentie te onderzoeken of en zo ja hoe het huidige financieringsinstrumentarium, waaronder de BMKB, GO en de BL, geschikt en toegankelijk gemaakt kan worden voor getroffen bedrijven als gevolg van de Russische oorlog tegen Oekraïne.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
P. Adema

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
M.A.M. Adriaansens